

KOVÁCS LÁSZLÓ

KIT VÁRTAK A PÁSZTOROK?

(Evangélium Lk. 2, 1 - 20.)

Karácsonyi történet arról szól, hogy miközben Augustus császár népszámlálási rendeletére Mária és József Betlehemben szállást keresett, és csak egy barlangistállóban találtak helyet, hogy Mária megszüljön a koraszülött gyermeket, a pásztorok kinn a pusztában a nyájat őrizték, és a fagyos éjszakában a tűz mellett bóbiskoltak, beszélgettek. Engem ezek a pásztorok foglalkoztatnak igazán. Hogyan kerülnek a képbe? Miről beszélgethettek? És milyen hírt adhattak tovább?

Kik a pásztorok?

Izrael történetéből tudnunk kell, hogy földrajzilag három világrész (Ázsia, Afrika és Európa) találkozási pontján fekszik. A történelemben pedig világhatalmak ütközési pontjában állt és azok játéklabdája volt. (Egyiptom, Asszír-Babilónia, Perzsia nagyhatalmai telepedtek rá). Jézus születése idején pedig Róma uralma alá tartozott. (Ritkán örülhetett nemzeti önállóságának, mert csak Dávid és Salamon idejében és a Makkabeusok néhány évtizede alatt volt független). A római elnyomást csak fokozta, hogy a zsidó király, Heródes Róma kegyéből uralkodott, és a nép vezetői is jórészt kollaboráltak a megszállókkal. Az „amha-aresz”, a föld népe körében egyre jobban felerősödött a próféták jövendölésébe vetett hit, a szabadító utáni vágyakozás. A legkivettebbek, a törvényen kívülieknek számító pásztorok voltak, akiket a törvény emberei egy sorba állítottak a „vámosokkal és bűnösökkel” (sokszor a tolvajokkal és gyilkosokkal).

Miről beszélgettek?

Talán éppen arról, hogy rájuk is vonatkozik a császári rendelet? Kinek hova kell mennie? Mi lesz addig a nyájjal? Mi lesz a büntetésük, ha nem jelennek meg a népszámláló biztosok előtt? Elképzelem, ott ülnek a tűz körül, az öreg számadó pásztor, a tucatnyi juhász és a fiatal bojtárok. Távolabb a jókora nyáj összebújva, egymást melegítve. A terelő ebek is a tűz közelébe húzódnak. Távolból olykor farkas üvöltés hallatszik. Fenn a csillagos ég.

Az öreg pásztor hallgat. A fiatal bojtár törli meg a csendet. Neki tetszik ez a népszámlálás. Még büszke is rá, hogy a hatalmas császár kíváncsi az ő nevére is.

- Bolond vagy te gyerek - förmed rá az egyik juhász - nem a nevedre kíváncsi a császár, hanem a pénzre, hogy hány embertől szedhet be adót.

A másik juhásznál elszakad a cérna és akkora dühvel kezd az adóról, a szegénységről, a nyomorról beszélni, hogy az öreg pásztoroknak kell már rászólnia: Kár idegesíteni magad, fiam, attól nem változik meg az isteni császár!

A dühös juhász nem hagyja annyiban. Az öreg iránti tisztelettel, de az isteni császár iránti még nagyobb haraggal kijelenti: Fel kellene lázadni a népnek a rómaiak ellen, hogy végre független lehessen a mi népünk.

Ezt hogy gondolod? - kérdezi a harmadik juhász.

Úgy, hogy saját királyunk legyen, mint a nagy Dávid király - válaszol a dühös.

Halkan megszólal az öreg pásztor: Van királyunk.

Erre az összes nyájőrző megmozdul, még a legkisebb puli is vakkant egyet. A juhászok összevissza hadonásznak, kiabálnak: Heródes nem a mi királyunk, ő a császár bérence. Aki még a saját zsebére is szedi az adót, még többet is, mint a császár. Kegyetlen zsarnok ő, aki nyomorgatja a népet. Gyilkos, aki féltékenységből megölette legközelebbi rokonait. Rokonait? A saját fiait és a feleségét is. Vele kell leszámolni legelőbb!

Az öreg pásztor újból megszólal halkan: Dávid is szedett adót. Dávid is gyilkolt, amikor megölette Betsabé férjét a csatában.

A dühös, az öreg pásztor ellen fordul: - Már megbocsáss nagybölcességű atyánk, csak nem azt akarod mondani, hogy a római elnyomó császár, a zsidó bábkirály és Dávid szent királyunk egy-kutya?! Az öreg hallgatott, és fel, a csillagos égre nézett. A tűz kialudni készült, már alig parázslott. A dühös intett a bojtárnak, hogy vágjon ki egy bokrot és az ágait dobja a tűzre. Csend lett, csak a fejszesuhintás, majd az ágak ropogása hallatszott, amint a parázs tüze belekapott. Egyszerre nagy fényvel fellobbant a láng. A fényen át látták, hogy valaki közeledik feléjük, lengeti a karját és közben kiabál: Ne féljete! Örömhírt hozok! A téli istállóban egy kisgyerek született. Az anyja pólyába csavarta és az etető jászolba fektette. Gyertek, nézzétek meg!

Mit találtak?

Tudjuk a karácsonyi történetből, hogy a pásztorok biztatták egymást, menjenek be a város határában lévő birka hodályhoz és lássák a csodát. Mert aki az ő aklukban megszületett, ki is lehetne más, mint a próféták által jövendölt Messiás, aki Dávid király trónjára lép, netán ő lesz Augustus császár utóda, egy világbirodalom császára, igazi isteni fenség!

Azt hiszem az öreg pásztor nem ment velük, mert öreg is volt, nehezen járt és valakinek a nyáj mellett is kellett maradnia. A többiek felkerekedtek. Elsőnek a fiatal bojtár ugrott, aki nagyon csodált minden istenséget: császárt és királyt. Aztán a dühös, akinek haragja a messiás születésének hírére rögvést elpárolgott. Majd a többi mind. Arról sem feledkeztek meg, hogy tejet, vaját, kovásztalan kenyeret és a tartalék bundájukat is magukkal vigyék az Új-

szülöttnek és szüleinek. Egyedül csak a kis nyájterelő kutyája nem tudta kivel tartson. Végül is az öreg lábára feküdt, és hamarosan elaludt.

— Nem tudom, hogy volt-e egyetlen ember is ott Betlehemben és Izraelben, aki tudta volna azt, amit mi ma már tudunk. Egyetlen világcsászár, egyetlen ország király sem képes megváltani a világot és országot. A Messiásnak más a jele: „Kisdedet találtok pólyába takarva és jászolba fektetve!” Aki szabadítót keres a világ bajaira és a maga boldogságára, az megtalálhatja Betlehemben a mintát: „Máriát, Józsefet, és a jászolban fekvő kisdedet!” Ezért:

*Örülj Testvérem, mert a Gyermek megszületett!
Örülj Testvérem, mert így kaptál új életet!
Örülj Testvérem, és tárd ki a szíved ajtaját!
Örülj Testvérem, és boldog szívvel mondj ma imát!*

BARCZA BARNA

A NEGYEDIK KIRÁLY

Mindenki hallott már a Háromkirályokról, a Napkeleti Bölcserekről: Gáspárról, Menyhértről és Boldizsárról, akik felkeresték az újszülött Megváltót Betlehemben, hogy ajándékokat vigyenek neki és hódoljanak előtte. Egy csillag vezette őket messze földekről a betlehemi istállóhoz - ezt a történetet mindenki ismeri.

Azt viszont nagyon kevesen tudják, hogy amikor feltűnt a betlehemi csillag az égen, a távoli Kelet birodalmából nem három bölcs indult útnak, hanem négy.

A negyedik, perzsa bölcsét Artabannak hívták, és mélységes áhítattal és lelkesedéssel készülődött az útra; eladott mindent, amije csak volt, az összes vagyonát és a háza árát is ajándékokra költötte: három különleges drágakövet vitt magával. Egy zafírt, ami úgy ragyogott, mint az éjszakai égbolt; egy rubint, mely mélyebben izzott, mint a naplemente; és egy gyöngyöt, mely tisztább volt a magas hegyek hófödte csúcsainál. Ezzel a három ajándékkal indult útnak, hogy találkozzon a másik három bölccsel az előre megbeszél helyen.

Napokon keresztül utazott gyors lábú lován; az utolsó napon már vágtatott, hogy időben érkezzen a találkozóhelyre. A szíve könnyű volt és vidám: éjjelente látta a csillagot az égen, és alig várta már, hogy a saját szemével láthassa a Megváltót.

Alig néhány mérföldnyire járt a céltól, amikor az út szélén egy alakot pillantott meg; egy férfi hevert a földön a tűző napsütésben. Artaban megállította a lovát, és habozott - otthagyn-e a férfit, aki bizonyosan úgyis halott volt már, vagy késlekedjen, és próbáljon meg segíteni neki?

Végül sóhajtott egyet, és leszállt a lóról, hogy megvizsgálja a földön heverő embert. Még élt, bár alig lélegzett, és égett a teste a láztól. Artaban árnyékos helyre vitte, meglazította a ruházatát, vizet hozott neki hogy megittassa és megmosdassa, és a tarisznyájából orvosságot vett elő, hogy csillapítsa a lázát. Majd' egy napig

ápolta a beteget, mire az jobban lett és lábra tudott állni; akkor a lován bevitte a legközelebbi faluba. Eladta a zafírt, hogy kifizesse a szállását és pénzt adjon a fogadónak, hogy gondoskodjon róla, amíg fel nem épül. Így már csak két ajándéka maradt a Megváltó számára.

A férfi észrevette, hogy jötevője gondterhelt; megkérdezte, mi nyomja a szívét. Amikor Artaban elmondta neki, hogy minden bizonnyal lekéste a találkozót a többi bölccsel, a beteg elmosolyodott. "Én tudom, hová kell menned" válaszolta, és útba igazította Betlehem felé.

Artaban sietett Betlehem felé, amilyen gyorsan csak tudott; szeretne volna még időben beérni a többiekkel, hogy láthassa az újszülöttet. Amint a városba ért, bekopogtatott az első ház ajtaján; kérdésekkel halmozta ez az asszonyt, aki ajtót nyitott neki. Jártak-e itt napkeleti bölcsök; merre mentek; hol találja a Megváltót. Az asszony, aki éppen a kisgyermekét ringatta a karján, készségesen válaszolt: igen, a három bölcs jött és ment, ajándékokat hagytak a názareti Máriának és a kisdednek; nem, a család már nincs a városban, előző éjjel eltűntek, azt rebesgetik, talán Egyiptom felé. Artaban csalódottan töprengett, vajon mit kellene most tennie, hol kéne keresnie a Megváltót, amikor sikoltás hallatszott az utca felől, és rémült asszonyok csapata rohant el a ház előtt, karjukban a gyermekeikkel. "Meneküljete! Mentsétek a fiaitokat! Heródes katonái megölnék minden újszülöttet!"

Artaban látta a házigazdája arcán a rémületet, ahogy magához szorította a kisfiát; a katonák már dörömböltek is az ajtón, Heródes nevében. "Isten nevére kérlek, ments meg a gyermekem!" könyörgött az asszony, és Artaban az ajtóhoz ment. Az erszényéből elővette a vörös drágakövet, és átadta a parancsnoknak; az mohón kapott a kincsen, és továbbvonult a katonáival.

Mit tettem? gondolta Artaban. Elpazaroltam a Megváltó ajándékát...

De ahogyan az asszonyra és a gyermekre nézett, tudta, hogy nem volt hiába. "Isten áldjon meg azért, amit értünk tettél, és kísérsen az utadon."

Artaban pedig utazott tovább Egyiptom felé. Mire odaért, a Szent Családot már nem tallta seholy; hosszú éveken keresztül bolyongott országról országra, őrizve az egyetlen megmaradt ajándékot, remélve, hogy egyszer megtalálja végre a Megváltót. Lassan haladt, lépten-nyomon megállásra kényszerítette a jó szíve; betegeket ápol, szegényeknek segített, megtett mindent, amit csak tudott - de a gyöngyöt őrizte gondosan, tartogatta a Názareti Jézus számára.

Harminchárom év telt el, és a világ távoli sarkába, ahol Artaban éppen tartózkodott, hírek érkeztek Júdea földről. Az öreg, megöszült bölcs évek óta először mosolygott, és azonnal útra kelt. Végre tudta, hol keresse a Megváltót.

Amikor végül, hosszas és sietős út után Jeruzsálem kapujához ért, hatalmas tömeget pillantott meg. "Mi történik itt?" szólított meg valakit az úton. "Keresztre feszítik Názareti Jézust, a zsidók királyát." válaszolta az, csodálkozva, hogy Artaban az egészről mit se tud. Az öreg bölcs